

Dekompozycja funkcji boolowskich

(zwana również dekompozycją funkcjonalną)

Rewelacyjna i rewolucyjna metoda syntezy logicznej

Przegapiona przez twórców oprogramowania komercyjnego

Dostępna wyłącznie w oprogramowaniu uniwersyteckim

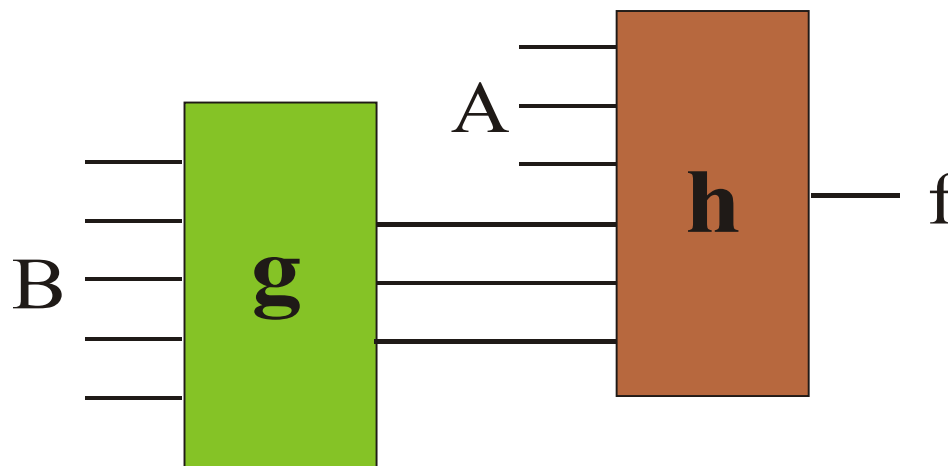

Klasyczne twierdzenie o dekompozycji

Niech będzie dana funkcja boolowska f oraz podział zbioru zmiennych wejściowych funkcji f na dwa rozłączne zbiory A i B , to wówczas:

$$f(A,B) = h(g_1(B), \dots, g_j(B), A) \Leftrightarrow v(A|B) \leq 2^j.$$

B (*bound set*), A (*free set*)

Przykład

B

$x_1 x_2 x_3$									
$x_4 x_5$		000	001	010	100	110	101	011	111
00	A	1	1	1	1	0	0	0	0
01		0	1	1	1	0	0	0	0
10		0	0	0	0	0	0	0	0
11		0	0	0	0	1	1	1	0

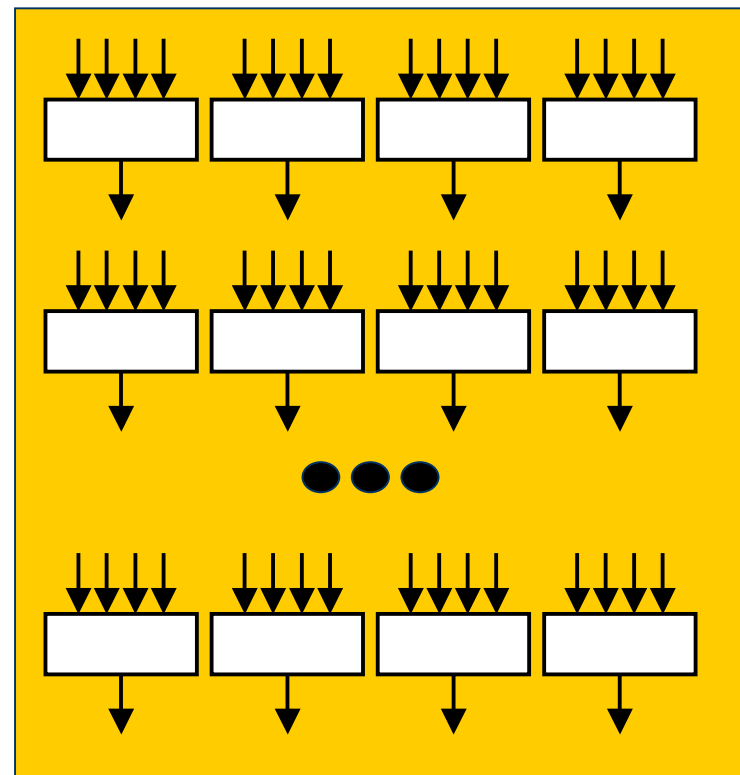
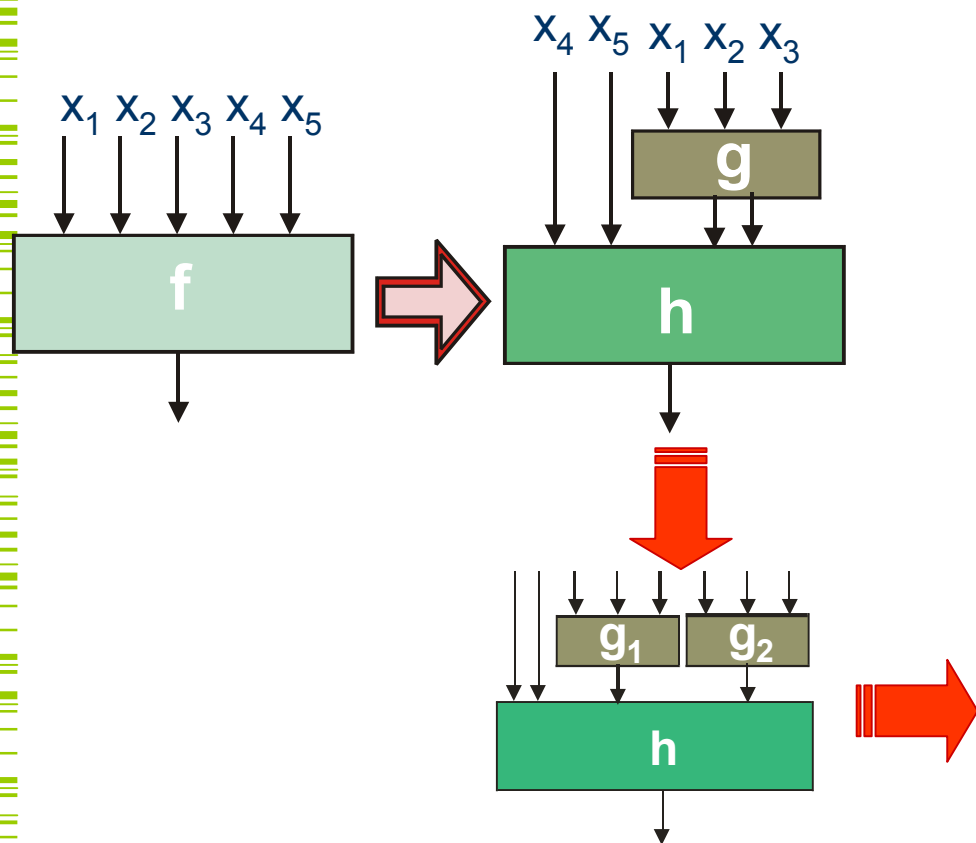
x_1	x_2	x_3	g_1	g_2
0	0	0	0	0
0	0	1	0	1
0	1	0	0	1
1	0	0	0	1
1	1	0	1	0
1	0	1	1	0
0	1	1	1	0
1	1	1	1	1

$g_1 g_2$				
$x_4 x_5$	00	01	10	11
00	1	1	0	0
01	0	1	0	0
10	0	0	0	0
11	0	0	1	0

Istnieje dekompozycja !

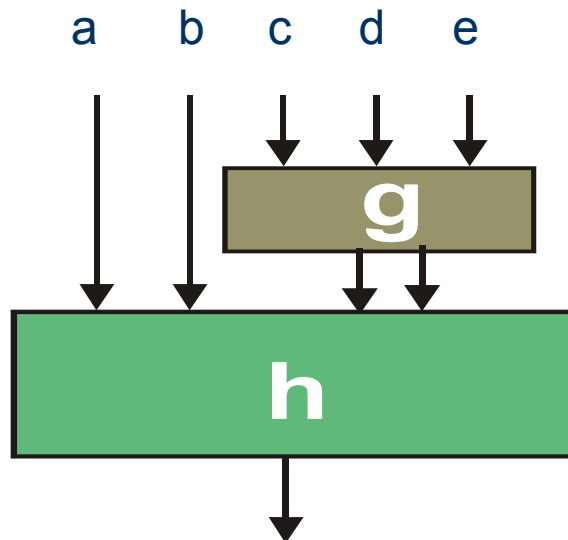
$$f = h(x_4, x_5, g_1(x_1, x_2, x_3), g_2(x_1, x_2, x_3))$$

Praktyczne znaczenie dekompozycji

Przykład trochę trudniejszy

a b \ cde	000	001	010	011	100	101	110	111
00	1	–	0	1	–	0	1	0
01	–	–	–	–	1	1	–	–
10	–	0	1	0	0	–	0	1
11	0	1	–	–	–	–	–	–
	K0	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7

Istnieje dekompozycja !

$$f = h(a, b, g_1(c, d, e), g_2(c, d, e))$$

Przykład trochę trudniejszy

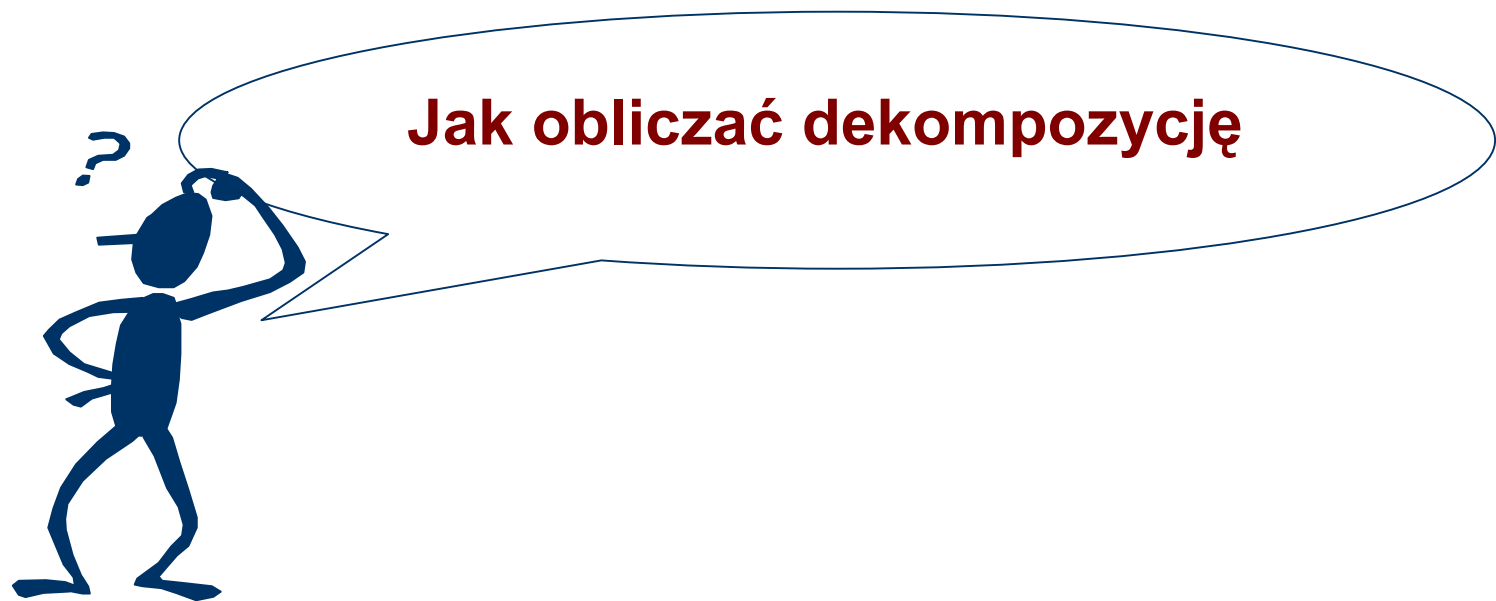
B

A

a b \ cde	000	001	010	011	100	101	110	111
00	1	–	0	1	–	0	1	0
01	–	–	–	–	1	1	–	–
10	–	0	1	0	0	–	0	1
11	0	1	–	–	–	–	–	–
	K0	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7

c	d	e	g ₁	g ₂
0	0	0	0	0
0	1	1	0	0
1	0	0	0	0
1	1	0	0	0
0	0	1	0	1
1	0	1	0	1
0	1	0	1	1
1	1	1	1	1

a b \ g₁g₂	00	01	11	10
00	1	0	0	–
01	1	1	–	–
10	0	0	1	–
11	0	1	–	–

Relacja zgodności kolumn

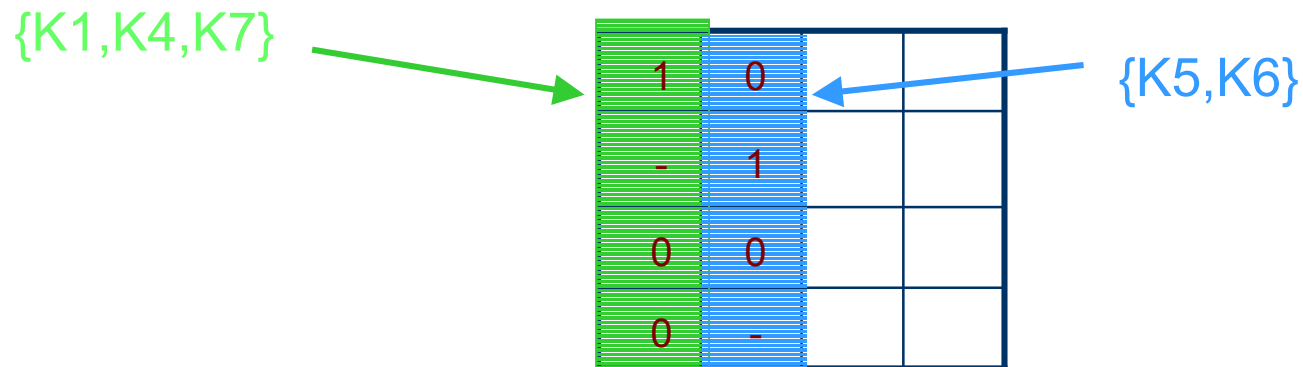
Kolumny $\{k_r, k_s\}$ są zgodne, jeśli nie istnieje wiersz i , dla którego elementy K_{ir}, K_{is} są określone i różne, tzn. odpowiednio: 0, 1 albo 1, 0.

K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7
1	-	0	1	-	0	1
-	-	-	-	1	1	-
-	0	1	0	0	-	0
0	1	-	-	-	-	0

Relacja zgodności kolumn

K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7
1	-	0	1	-	0	1
-	-	-	-	1	1	-
-	0	1	0	0	-	0
0	1	-	-	-	-	0

Kolumny zgodne można „sklejać”

Relacja zgodności

Relacja zgodności jest zwrotna, symetryczna, ale nie jest przechodnia.

Pary zgodne umożliwiają wyznaczenie maksymalnych zbiorów kolumn zgodnych.

Zbiór $K = \{k_1, \dots, k_p\}$ nazywamy **maksymalnym zbiorem kolumn zgodnych (maksymalną klasą zgodności)**, jeżeli każda para k_i, k_j wzięta z tego zbioru jest zgodna oraz nie istnieje żaden inny zbiór kolumn zgodnych K' , zawierający K .

Obliczanie MKZ-ów

Problem obliczania maksymalnych klas zgodnych można sprowadzić do znanego problemu obliczania maksymalnych klik w grafie lub do problemu kolorowania grafu.

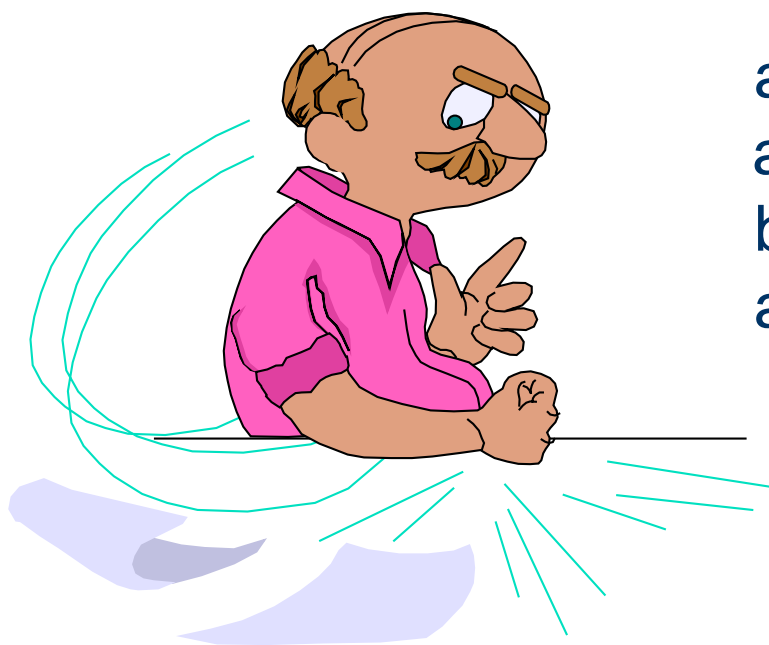
Najprostsza metoda polega na łączeniu par kolumn zgodnych w trójki, trójek w czwórki itd.

Redukując zbiory mniejsze zawarte w większych oblicza
Maksymalne Klasy Zgodności

Metoda bezpośrednia

Pary zgodne:

$\left. \begin{array}{l} a, b \\ b, c \\ a, c \end{array} \right\} \Rightarrow \{a, b, c\}$

$\left. \begin{array}{l} a, b, c \\ a, b, d \\ b, c, d \\ a, c, d \end{array} \right\} \Rightarrow \{a, b, c, d\}$

$\Rightarrow$ i.t.d.

Przykład - obliczanie klas zgodności

Pary zgodne:

0,3
0,4
0,6

a b \ cde	000	001	010	011	100	101	110	111
00	1	–	0	1	–	0	1	0
01	–	–	–	–	1	1	–	–
10	–	0	1	0	0	–	0	1
11	0	1	–	–	–	–	–	–
	K0	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7

1,3

1,4

1,5

1,6

2,5

2,7

K0, K1 sprzeczna

3,4

3,6

K0, K2 sprzeczna

4,5

K0, K3 zgodna

4,6

K0, K4 zgodna

5,7

Przykład – obliczanie klas zgodności

0,3		
0,4		
0,6	0,3,4	Maksymalne klasy zgodności:
	0,3,6	
1,3	0,4,6	
1,4		
1,5	1,3,4	0,3,4,6
1,6	1,3,6	1,3,4,6
2,5	1,4,5	
2,7		1,4,5
3,4	1,4,6	
3,6	2,5,7	2,5,7
4,5	3,4,6	
4,6		
5,7		

Przykład – obliczanie klas zgodności

Z rodziny MKZ wybieramy minimalną liczbę klas (lub podklas) pokrywającą zbiór wszystkich kolumn.

	Wybieramy:	Ostatecznie:
0,3,4,6	0,3,4,6	0,3,4,6
1,3,4,6	1,4,5	1,5
1,4,5	2,5,7	2,7
2,5,7		

Kolumny powtarzające się usuwamy

Komentarz: formalnie obliczamy pokrycie..

$$\bigcup_{KZ \in RKZ_S} KZ = K$$

Sklejanie kolumn – funkcja h

ab \ cde	000	001	010	011	100	101	110	111
00	1	-	0	1	-	0	1	0
01	-	-	-	-	1	1	-	-
10	-	0	1	0	0	-	0	1
11	0	1	-	-	-	-	-	-
	K0	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7

$\{K0, K3, K4, K6\}$ $\{K1, K5\}$ $\{K2, K7\}$

ab \ g_1g_2	00	01	11	10
00	1	0	0	-
01	1	1	-	-
10	0	0	1	-
11	0	1	-	-

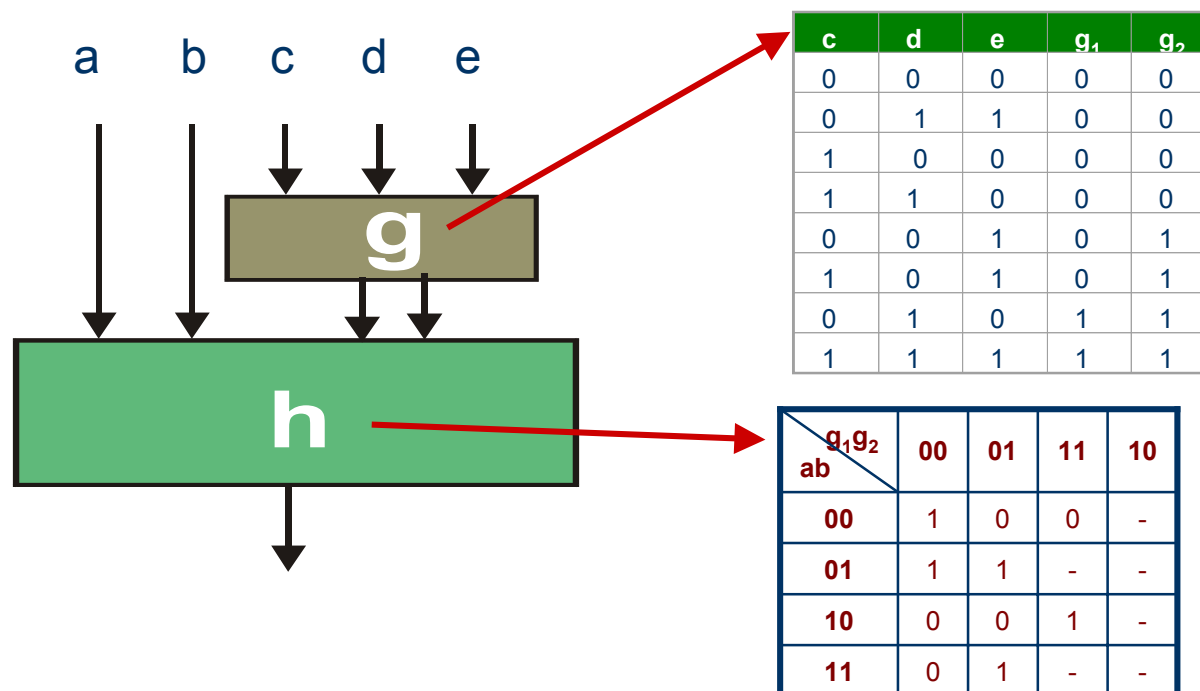
Nowe kodowanie kolumn – funkcja g

ab \ cde	000	001	010	011	100	101	110	111
00	1	-	0	1	-	0	1	0
01	-	-	-	-	1	1	-	-
10	-	0	1	0	0	-	0	1
11	0	1	-	-	-	-	-	-
	K0	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7

ab \ g ₁ g ₂	00	01	11	10
00	1	0	0	-
01	1	1	-	-
10	0	0	1	-
11	0	1	-	-

c	d	e	g ₁	g ₂
0	0	0	0	0
0	1	1	0	0
1	0	0	0	0
1	1	0	0	0
0	0	1	0	1
1	0	1	0	1
0	1	0	1	1
1	1	1	1	1

Co uzyskaliśmy

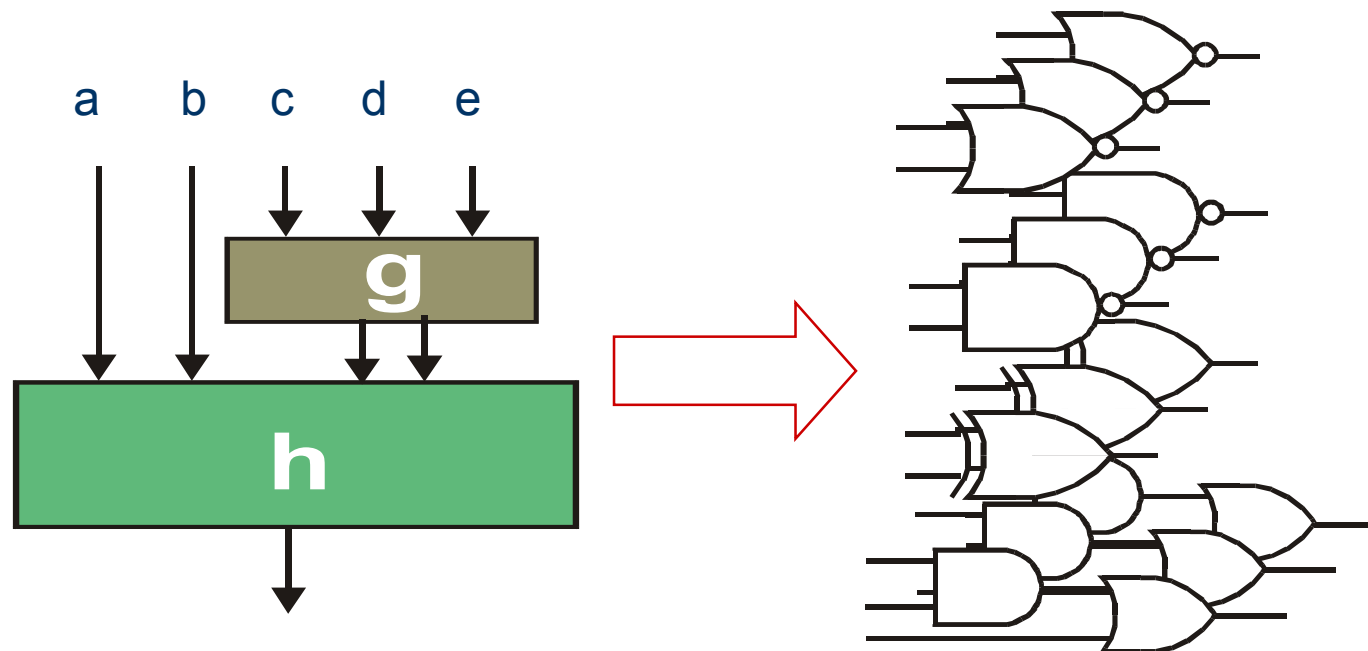

Opis funkcji g i h tablicami prawdy wystarczy dla realizacji w strukturach FPGA

Ale funkcje g i h można obliczyć jawnie...

czyli po procesie dekompozycji można je minimalizować

uzyskując w rezultacie ...

...strukturę na bramkach

Przykład – funkcje g_1 i g_2

c	d	e	g_1	g_2
0	0	0	0	0
0	1	1	0	0
1	0	0	0	0
1	1	0	0	0
0	0	1	0	1
1	0	1	0	1
0	1	0	1	1
1	1	1	1	1

cd \ e	0	1
00	0	0
01	1	0
11	0	1
10	0	0

cd \ e	0	1
00	0	1
01	1	0
11	0	1
10	0	1

$$g_1 = \bar{c}\bar{d}\bar{e} + cde$$

$$g_2 = \bar{c}d\bar{e} + ce + \bar{d}e$$

Przykład – funkcja h

g_1g_2 ab	00	01	11	10
00	1	0	0	-
01	1	1	-	-
11	0	1	-	-
10	0	0	1	-

Uwaga:
Przestawiliśmy wiersze

$$h = \overline{a}\overline{g_2} + bg_2 + ag_1$$

Jak usprawnić obliczanie MKZ?

W metodzie dekompozycji jednym z najważniejszych algorytmów jest algorytm obliczania maksymalnych klas zgodności

Czy nie można stosowanej do tej pory metody bezpośredniej zastąpić czymś skuteczniejszym?

Jak usprawnić obliczanie MKZ?

**W celu sprawniejszego obliczania MKZ
wprowadzimy dwie nowe metody:**

- a) metodę wg par zgodnych**
- b) metodę wg par sprzecznych**

Algorytm MKZ wg par zgodnych

E – relacja zgodności $(e_i, e_j) \in E$

$$R_j = \{ e_i \mid i < j \text{ oraz } (e_i, e_j) \in E \}$$

$$RKZ_k \quad RKZ_{k+1} \quad KZ \in RKZ_k$$

a) $R_{k+1} = \emptyset$, RKZ_{k+1} jest powiększana o klasę $KZ = \{k+1\}$

b) $KZ \cap R_{k+1} = \emptyset$, KZ bez zmian

c) $KZ \cap R_{k+1} \neq \emptyset$, $KZ' = KZ \cap R_{k+1} \cup \{k+1\}$

Przykład

$$R_j = \{ e_i \mid i < j \text{ oraz } (e_i, e_j) \in E \}$$

E: 1,2
1,3
1,5
2,3
2,4
2,5
3,5
3,6
4,6

$$R_1 = \emptyset$$

$$R_2 = 1$$

$$R_3 = 1,2$$

$$R_4 = 2$$

$$R_5 = 1,2,3$$

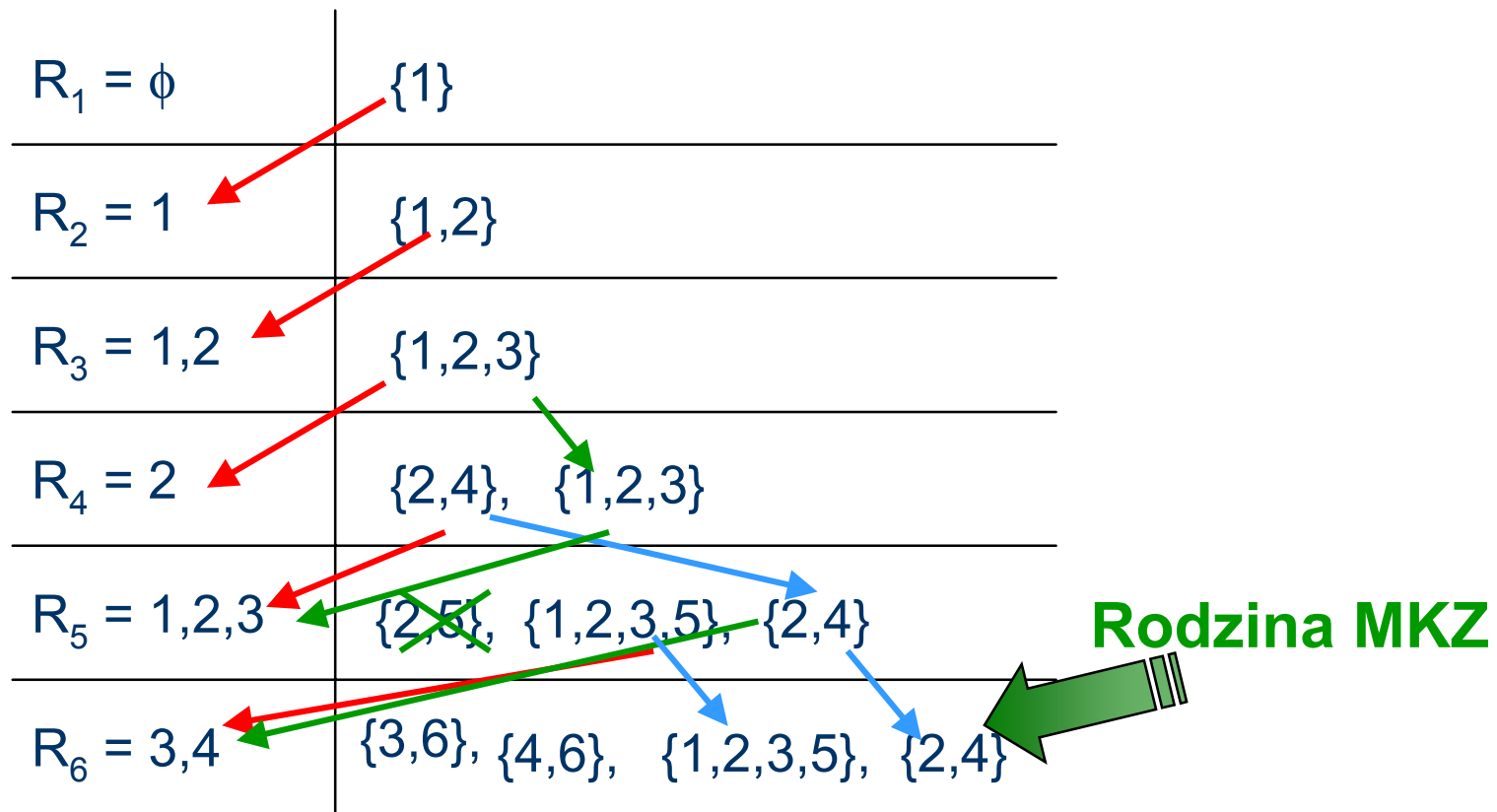
$$R_6 = 3,4$$

Przykład c.d.

a) $R_{k+1} = \emptyset$, RKZ_{k+1} jest powiększana o klasę $KZ = \{k+1\}$

b) $KZ \cap R_{k+1} = \emptyset$, KZ bez zmian

c) $KZ \cap R_{k+1} \neq \emptyset$, $KZ' = KZ \cap R_{k+1} \cup \{k+1\}$

Algorytm MKZ wg par sprzecznych

Zapisać pary sprzeczne w postaci koniunkcji dwuskładnikowych sum

Koniunkcję dwuskładnikowych sum przekształcić do minimalnego wyrażenia boolowskiego typu suma iloczynów

Wtedy MKZ są uzupełnieniami zbiorów reprezentowanych przez składniki iloczynowe tego wyrażenia

Ten sam przykład

Pary zgodne

E: 1,2
1,3
1,5
2,3
2,4
2,5
3,5
3,6
4,6

Pary sprzeczne

1,4
1,6
2,6
3,4
4,5
5,6

Przykład...

Pary sprzeczne:

$(k1, k4), (k1, k6), (k2, k6), (k3, k4), (k4, k5), (k5, k6)$

Obliczamy wyrażenie boolowskie typu „koniunkcja sum”:

$(k1 + k4) (k1 + k6) (k2 + k6) (k3 + k4) (k4 + k5) (k5 + k6) =$

Porządkujemy:

$(k4 + k1) (k4 + k3) (k4 + k5) (k6 + k1) (k6 + k2) (k6 + k5) =$

$= (k4 + k1k3k5) (k6 + k1k2k5) =$

**Przekształcamy
wyrażenie do postaci
„suma iloczynów”:**

$k4k6 + k1k2k4k5 + k1k3k5k6 + k1k2k3k5$

Przykład...

Klasy zgodne uzyskamy odejmując od zbioru $\{k_1, \dots, k_6\}$, zbiory tych k_i , które występują w jednym składniku wyrażenia typu „suma iloczynów”

$$\begin{aligned}\{k_1, \dots, k_6\} - \{k_4, k_6\} &= \{k_1, k_2, k_3, k_5\} \\ \{k_1, \dots, k_6\} - \{k_1, k_2, k_4, k_5\} &= \{k_3, k_6\} \\ \{k_1, \dots, k_6\} - \{k_1, k_3, k_5, k_6\} &= \{k_2, k_4\} \\ \{k_1, \dots, k_6\} - \{k_1, k_2, k_3, k_5\} &= \{k_4, k_6\}\end{aligned}$$

Warto umiejętnie dobierać metodę...

Pary zgodne:

(1,2), (1,3), (1,4), (1,5), (1,6), (1,7), (2,3), (2,5), (2,6), (2,7),
(3,4), (3,5), (3,6), (3,8), (4,6), (4,7), (4,8), (5,6), (5,7), (5,8),
(6,7), (6,8), (7,8),

Pary sprzeczne:

(1,8)   (2,4)   (2,8)   (3,7)   (4,5)

Wybór metody jest oczywisty!

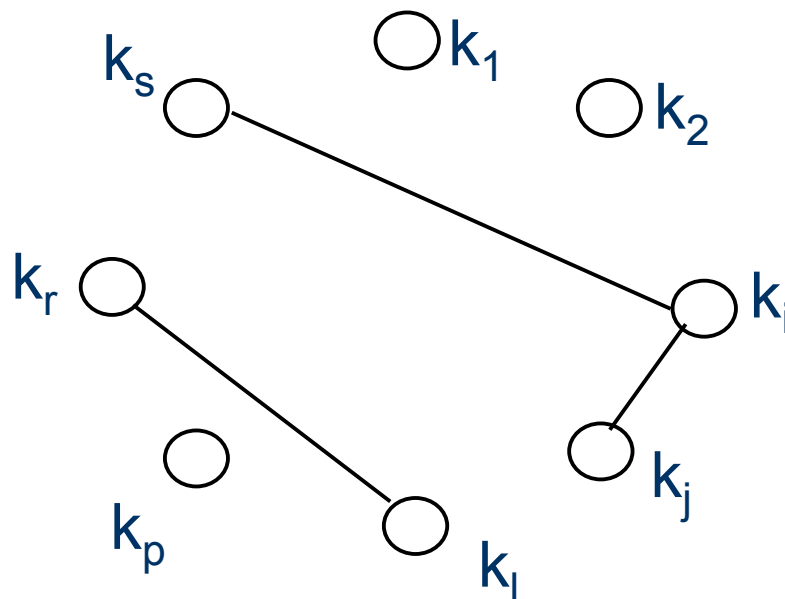
W poszukiwaniu innych metod...

W obliczaniu kolumn, które można „skleić” znajdują zastosowanie algorytmy kolorowania grafu.

Wierzchołki grafu reprezentują kolumny tablicy dekompozycji.

Niezgodne pary kolumn łączy się krawędziami.

Graf niezgodności:

Pary niezgodne:

(k_i, k_j)

(k_i, k_s)

(k_l, k_r)

Przykład...

Pary zgodne:

0,3

0,4

0,6

1,3

1,4

1,5

1,6

2,5

2,7

3,4

3,6

4,5

4,6

5,7

Pary sprzeczne:

0,1

0,2

0,5

0,7

1,2

1,7

2,3

2,4

2,6

3,5

3,7

4,7

5,6

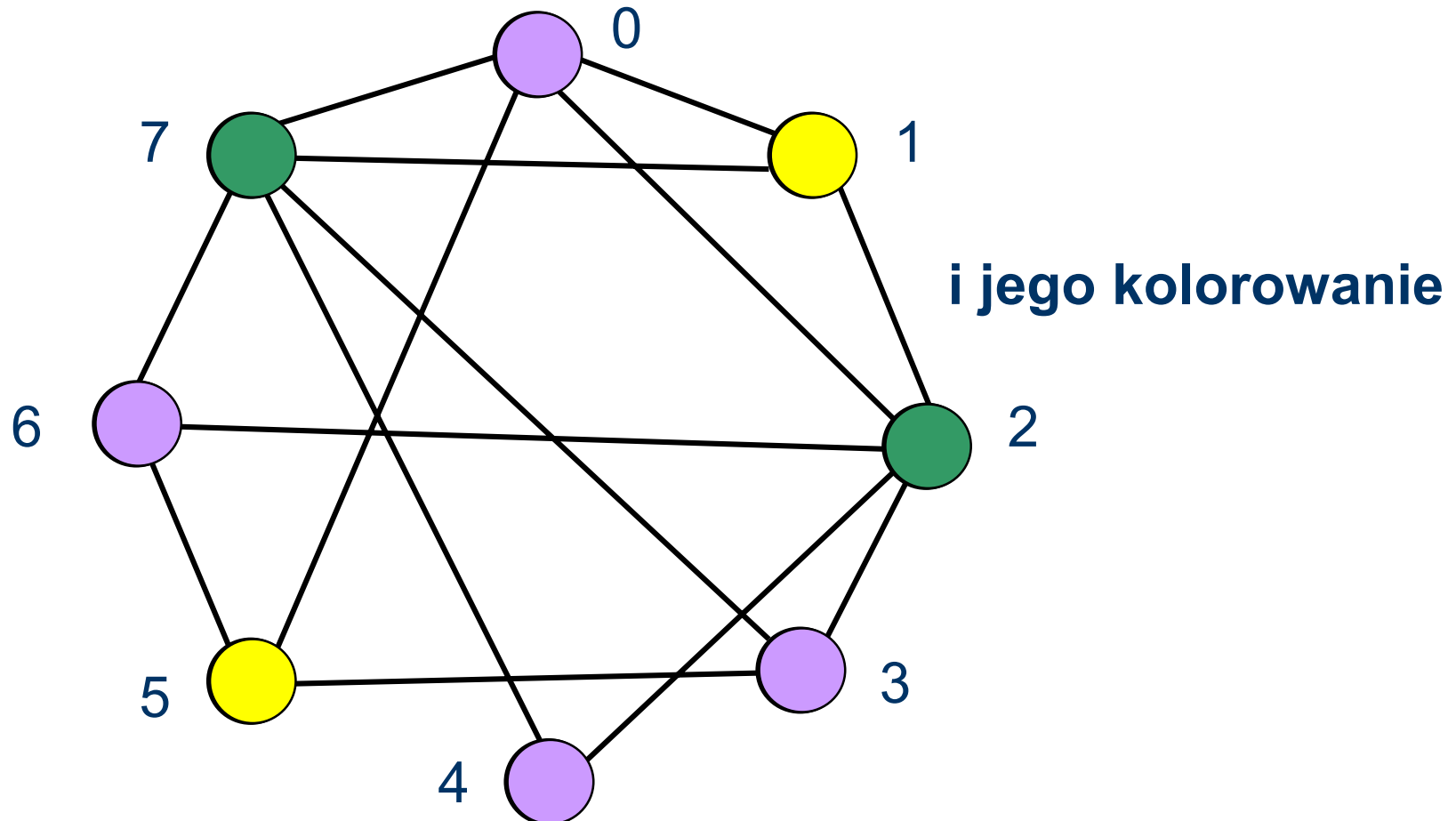
6,7

I
T
P
W

ZPT

Graf niezgodności

$(0,1), (0,2), (0,5), (0,7), (1,2), (1,7), (2,3),$
 $(2,4), (2,6), (3,5), (3,7), (4,7), (5,6), (6,7)$

Graf zgodności - przykład

(1,2), (1,3), (1,4), (1,5), (1,6), (1,7), (2,3), (2,5), (2,6), (2,7), (3,4), (3,5), (3,6), (3,8),
(4,6), (4,7), (4,8), (5,6), (5,7), (5,8), (6,7), (6,8), (7,8),

S_1

$MKZ1 = \{S_1, S_2, S_5, S_6, S_7\}$

$MKZ2 = \{S_1, S_4, S_6, S_7\}$

$MKZ3 = \{S_5, S_6, S_7, S_8\}$

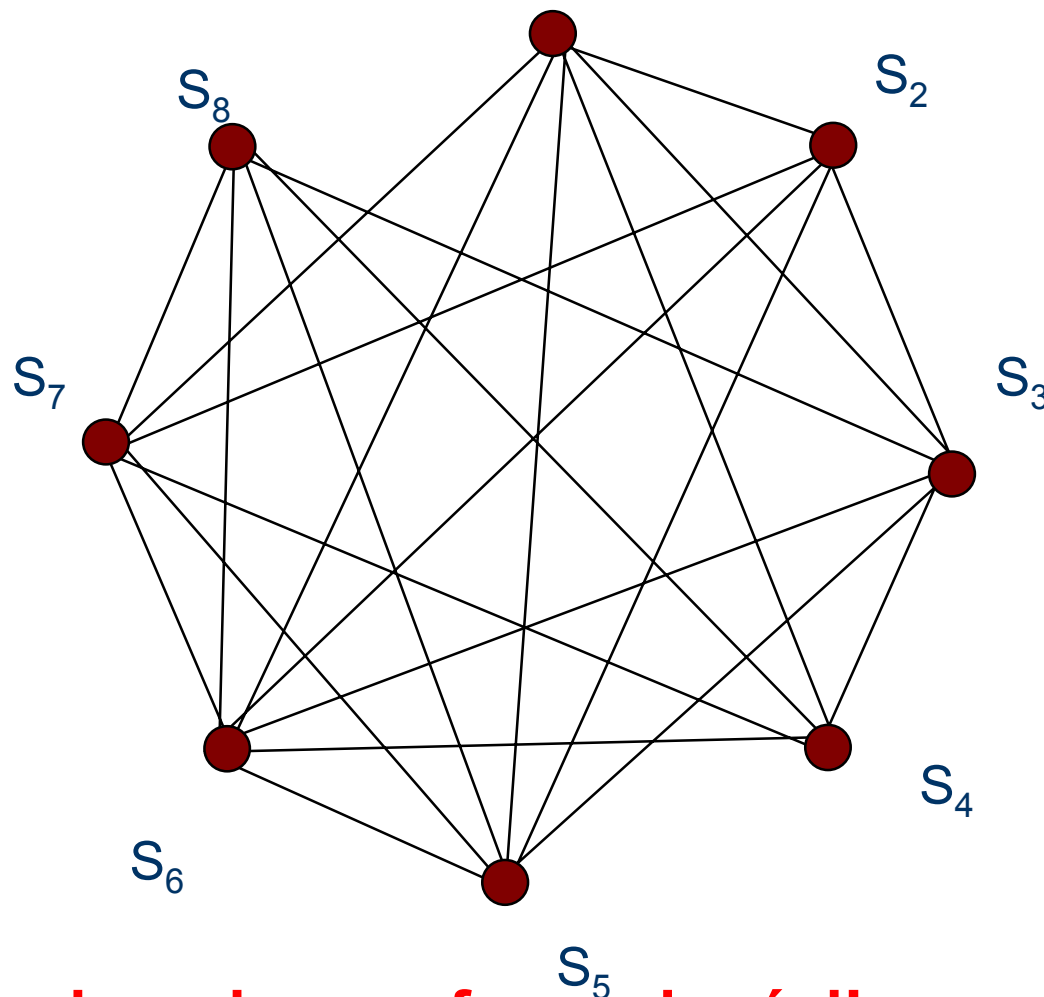
$MKZ4 = \{S_4, S_6, S_7, S_8\}$

$MKZ5 = \{S_3, S_5, S_6, S_8\}$

$MKZ6 = \{S_3, S_4, S_6, S_8\}$

$MKZ7 = \{S_1, S_2, S_3, S_5, S_6\}$

$MKZ8 = \{S_1, S_3, S_4, S_6\}$

Jak zauważyć rozwiązanie z grafu zgodności!

Graf niezgodności - przykład

(S_1, S_8)

(S_2, S_4)

(S_2, S_8)

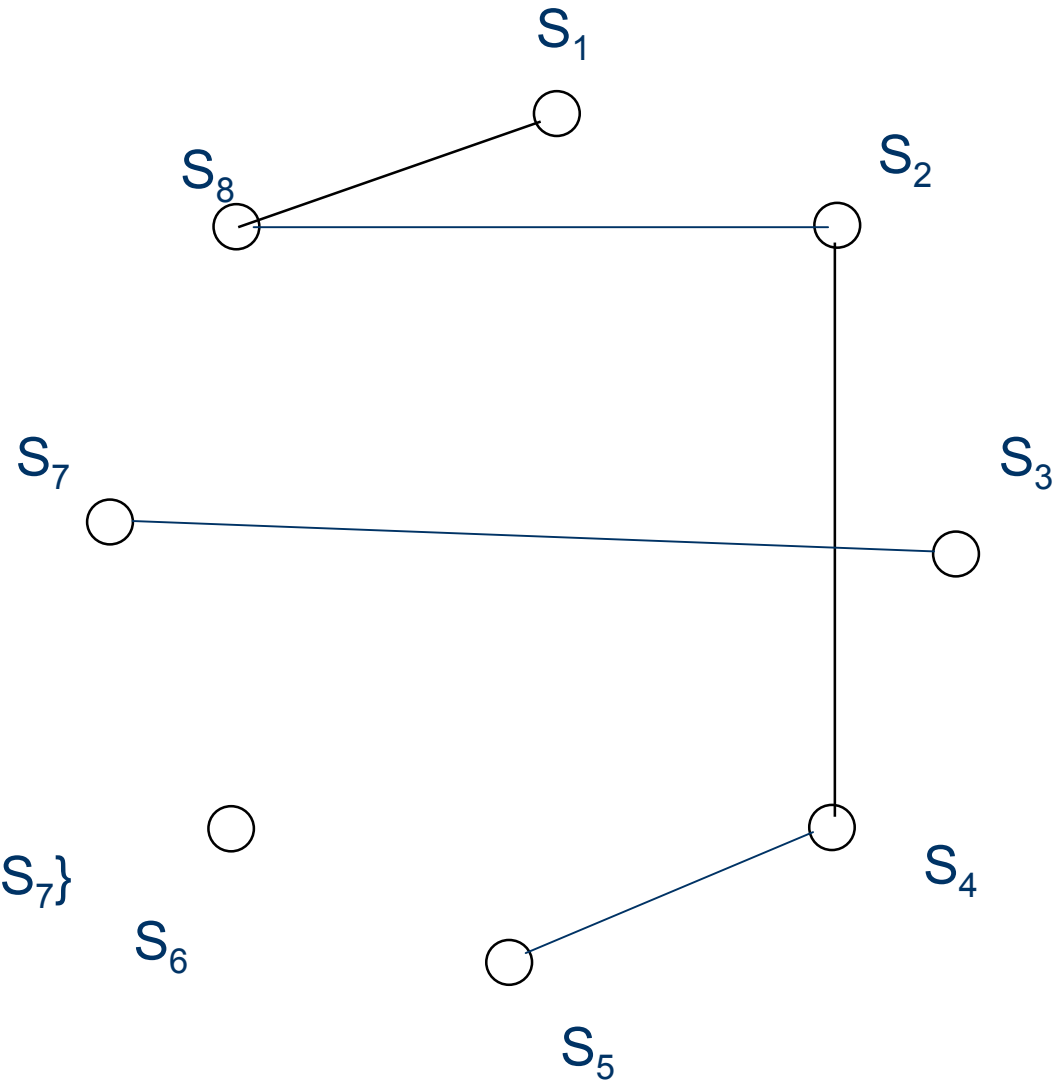
(S_3, S_7)

(S_4, S_5)

Teraz łatwiej!

$MKZ1 = \{S_1, S_2, S_5, S_6, S_7\}$

$MKZ6 = \{S_3, S_4, S_6, S_8\}$

Zadanie domowe

Warto przeczytać rozdział 2 z książki SUL.
Są tam inne przykłady obliczania MKZ.

...a dla treningu można obliczyć
zadanie 2 str. 39

